

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en undersøgelse, der afdækker årsagerne til, hvorfor nogle vælger at få foretaget en abort og andre vælger at gennemføre graviditeten, og hvilken rolle manden har i en graviditets- og abortsituation. Undersøgelsens resultater skal offentliggøres senest 1. juli 2022.

(Medlem af Inatsisartut Anna Wangenheim, Demokraterne)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Sundhed)

1. behandling

Naalakkersuisut takker for forslaget til Inatsisartutbeslutning.

I Naalakkersuisut er vi enige med forslagsstiller i, at andelen af uønskede graviditeter og antallet af provokerede aborter er alt for mange. Vi vil samtidig slå fast at sunde sexvaner, brug af prævention og familieplanlægning er et fælles ansvar, og at retten til fri abort ikke er til diskussion.

I dag afholder sundhedsvæsenet en samtale med kvinden om præventionsformer, inden der foretages en abort. I de tilfælde hvor kvinden for eksempel ønsker spiral, bliver det tilbudt i forbindelse med aborten. Efter en fødsel taler sundhedsplejersken med kvinden om prævention, og otte uger efter fødslen afholdes en samtale om risikoen for at blive gravid, selvom man har født kort tid forinden. Øvrige forebyggende tiltag kan variere i sundhedsregionerne, men opgørelser over antallet af aborter viser, at forekomsten er høj i alle sundhedsregioner.

Det er Naalakkersuisuts holdning, at der skal være et bredt sundhedsfremmende og forebyggende fokus på seksuel sundhed. Dette er nødvendigt, hvis de uønskede graviditeter og provokerede aborter skal reduceres. Naalakkersuisut vil derfor fortsætte med at prioritere arbejdet, der er sat i gang i Paarisa med Inuuneritta III 2020-2030. Her har de igangværende og nye indsatsler fokus på at reducere spredningen af seksuelt overførte infektioner, antallet af uønskede graviditeter, uønskede seksuelle oplevelser og en tidlig seksuel debutalder. I den forbindelse kan det nævnes, at der arbejdes på at udvikle nyt materiale til seksualundervisning i folkeskolen. Dukkeprojektet fortsætter ligeledes med at udbrede viden om emnet for skoleelever. Det planen, at der i 2021 bliver præsenteret en evaluering af dukkeprojektet.

Tidligere undersøgelser har belyst, at der flere årsager til hvorfor nogle vælger at få foretaget en abort. Af årsager kan blandt andet nævnes familieplanlægning, igangværende uddannelsesforløb, ingen partner eller udfordringer i parforholdet, boligforhold og økonomi. Det er kvinder i hele den reproduktive alder, der får abort, og det gælder alle lag i samfundet. Det tyder dog på, at social ulighed og opvækstvilkår har betydning for, hvem der vælger en abort.

Derudover kan det fremhæves, at Ilisimatusarfik er involveret i forskningsprojektet ”Populationsdynamikker i Grønland”, der fokuserer på den lokale grønlandske opfattelse, viden og erfaring omkring graviditet og familieførøgelse i Kullorsuaq. På baggrund af forskningsprojektet er der offentliggjort en række anbefalinger samt flere videnskabelige artikler om emnerne.

Det er Naalakkersuisuts vurdering, at der med fordel kan udarbejdes en undersøgelse, som samler viden og behandler spørgsmålene, der er fremhævet i forslaget til Inatsisartutbeslutning. Undersøgelsen vil tage udgangspunkt i den eksisterende viden og forskning samt praktiske erfaringer fra det forebyggende arbejde.

Med disse bemærkninger indstiller Naalakkersuisut følgende ændringsforslag:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en undersøgelse, der sammenfatter eksisterende viden og forskning om unges perspektiver på seksuel sundhed, årsagerne til, hvorfor nogle vælger at få foretaget en abort og andre vælger at gennemføre graviditeten. Herunder både mandens og kvindens rolle i en graviditets- og abortsituation. Undersøgelsen skal præsenteres til EM2022.”